

Artikel 70-overleg met vertegenwoordigers van vakorganisaties over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende sommige maatregelen betreffende de modernisering van het secundair onderwijs (26.09.2017)

Aanwezig: Koen Wils (COC), Nancy Libert (ACOD), Hilde Lavrysen (COV), Pascal Claesens (VSOA) Ruben Plees (kabinet), Katleen Pot (AHOVOKS), Katrien Bonneux (DOV), Chris Dockx (DOV), Chama Rhellam (DOV), Marc Vandemeirssche (AgODi), Caroline Vanbrabant (AgODi)

1. Inleiding

R. Plees situeert het dossier.

De Vlaamse Regering keurde op 14 juli 2017 het *voorontwerp van decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs* principieel goed. Het ontwerp van decreet ligt momenteel voor advies voor bij de strategische adviesorganen.

De vertegenwoordigers van schoolbesturen en GO! hebben vorige week naar een tweede overlegmoment gevraagd om de bijlagen bij het ontwerp van besluit grondig te bekijken. Indien uit de bespreking blijkt dat ook de vertegenwoordigers van de vakorganisaties vragende partij zijn om de bijlagen te bespreken, dan kan ook voor hen een tweede overlegmoment worden gepland.

2. Algemene opmerkingen

COV

- Het ontwerp van besluit geeft geen verdere uitvoering aan de maatregelen die in de conceptnota's zijn opgenomen met het oog op het verbeteren van de overgang tussen het basis- en het secundair onderwijs. Zo is over de afstemming van de vakken en de leergebieden niets opgenomen in het ontwerp van besluit.

COC

- In het ontwerp van besluit is opgenomen dat de bijlage 3 (de matrix) de structuuronderdelen met in de benaming de term "dual" en de structuuronderdelen die afgeleid zijn van of onderdeel zijn van structuuronderdelen met in de benaming de term "dual" bevat. Deze structuuronderdelen zijn echter niet in de bijlage opgenomen.

Antwoord C. Dockx: de formulering van het voorlaatste lid van artikel 1 wekt inderdaad verwarring op en zal geherformuleerd worden. De "met uitzondering van" heeft ook betrekking op deze structuuronderdelen. Ze maken inderdaad nog geen deel uit van de matrix.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

- Hoe kreeg de operationalisering van de niche-basisopties en niche-studierichtingen vorm? (ACOD)
Antwoord R. Plees: bij de operationalisering is gekeken naar de huidige situatie. Het gaat om studieaanbod dat beperkt is Er is nog geen macrodoelmatigheidsanalyse beschikbaar, dus wat voorligt is een 'foto' van wat er vandaag is.
- Is er enige duidelijkheid over de inhoud van de opstroomoptie? (ACOD)
Antwoord R. Plees: neen, het curriculumdossier zal nog moeten worden opgemaakt door de onderwijskoepels.

Artikel 3

- Houdt een vijfjaarlijkse screening wel voldoende rekening met de tijdspanne die nodig is om een onderwijsvernieuwing door te voeren? Misschien wordt er best meer tijd voorzien (vb. 6 jaar) (COC)
Antwoord R. Plees: met de vijfjaarlijkse screening wordt al rekening gehouden met de tijd die nodig is om de screening af te ronden, een nieuw/geactualiseerd studieaanbod uit te werken en te implementeren.
- Vragen bij de rol van Syntra Vlaanderen. Is Syntra Vlaanderen geen rechter en partij aangezien zij ook aanbieder zijn van de leertijd? Dit is toch te vergelijken met bv. het betrekken van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen? (VSOA)
Antwoord K. Bonneux: Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen Syntra Vlaanderen en de Syntra vzw's die inderdaad aanbieder zijn.

Artikel 7

- Kan een leerling zonder getuigschrift basisonderwijs nog instromen in 1A? (COC)
Antwoord C. Dockx: deze mogelijkheid is weggeschreven.
- Schrik voor juridisering bij uitreiking van getuigschrift basisonderwijs omdat nu de indruk wordt gewekt dat het een één-op-één-relatie is. Basisscholen zullen misschien anders omgaan met het uitreiken van getuigschriften. (COV)
- Vandaag heeft een leerling met een getuigschrift basisonderwijs wel nog toegang tot 1B mits gunstig advies van het CLB. Deze mogelijkheid niet meer voorzien, staat haaks op het ontwikkelingsgericht werken in basisonderwijs. Sommige scholen reiken een getuigschrift uit aan leerlingen waarvan ze weten dat ze potentieel hebben om naar de A-stroom te gaan maar omwille van persoonlijkheidsaspecten toch het advies krijgen om in te stromen in 1B.
Antwoord R. Plees: in 2009 werd reeds vastgesteld dat de 'spread' in 1B te groot was. De vraag naar een meer homogene leerlingenpopulatie in 1B kan enkel beantwoord worden door in te grijpen op de toelatingsvoorwaarden.
- Een leerling die geslaagd is in 1B kan schakelen naar 1A maar behaalt het getuigschrift basisonderwijs niet? (COC)
- **Antwoord C. Dockx: de mogelijkheid om een getuigschrift basisonderwijs na 1A of 1B uit te reiken, blijft behouden.**
- Vooral voor de doelgroep van 'anderstaligen' is maximale flexibiliteit op het vlak van toelatingsvoorwaarden 1A en 1B noodzakelijk. (COC)

Artikel 8

- Voor leerlingen die op leeftijd instromen, zou het ook wel zinvol zijn dat de secundaire scholen zicht hebben op waar die leerlingen staan (welke doelen hebben ze bereikt, ...). Is niet evident voor de basisscholen maar wel een meerwaarde voor de leerlingen (ACOD).

Antwoord R. Plees: deze suggestie wordt meegenomen ter overweging in het kader van OD28.

- Via de overgangsvoorwaarden kan men de strikte toelatingsvoorwaarden omzeilen. Zo kan een leerling met een getuigschrift basisonderwijs na 1 lesdag in 1A via een beslissing van de toelatingsklassenraad schakelen naar 1B. (COC)
- De bepalingen met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden tot en overgangsvoorwaarden in de eerste graad zullen een impact hebben op de wijze waarop les wordt gegeven en getuigschriften worden uitgereikt in het basisonderwijs. Vandaag springen basisscholen daar zeer verschillend mee om. De strikte aflijning van de toelatingsvoorwaarden zal het systeem van deliberaties en beroepsprocedures introduceren in het basisonderwijs. (COC)

Antwoord R. Plees: we willen komen tot meer gelijkgerichtheid, tot een ijking van het getuigschrift basisonderwijs.

- Het kan niet de bedoeling zijn om met afvinklijstjes te werken. Meestal weten basisscholen al vanaf het 4de of 5de leerjaar welke leerlingen het getuigschrift basisonderwijs zullen kunnen behalen en welke niet. Door een één-op-één-relatie in te voeren tussen het getuigschrift basisonderwijs en de toegang tot 1A zal het belang van het getuigschrift toenemen en dat zal de juridisering in de hand werken.

Antwoord R. Plees: Dit is zeker een punt van opvolging.

Artikel 19

- Wat wordt bedoeld met 'ondersteuning' in de laatste zin? (COC)

Antwoord R. Plees: uitstel van eindbeslissing. Wanneer een delibererende klassenraad haar eindbeslissing uitstelt dan moet ze kunnen aangeven welke de tekorten zijn en hoe de leerling zijn slaagkansen kan verhogen. De bepaling strekt niet zo ver dat een school bijvoorbeeld kan worden verplicht om zomercursussen te organiseren.

- Er is een verschil tussen ondersteunen en informeren. (VSOA)
- In het geval van betwisting van een B- of C-attest kunnen leerling en ouders argumenteren dat een school onvoldoende ondersteuning heeft geboden. Stond deze bepaling al in het besluit? (COC)

Antwoord C. Dockx: deze bepaling is een toevoeging.

Antwoord R. Plees: te bekijken.

- Het uitzonderlijk karakter van de uitgestelde beslissing wordt toch behouden? (VSOA)

Antwoord R. Plees: indien een klassenraad oordeelt dat ze onvoldoende informatie heeft om een eindbeslissing te nemen, dan kan ze die beslissing uitstellen. Het behoort tot de bevoegdheid van een klassenraad om die afweging te maken.

Artikel 21

- Remediëring is een recht en een plicht. Moet bij schoolverandering ook de remediërvorm door de school worden overgenomen.

Antwoord R. Plees: een methode of werkvorm kan niet worden opgelegd aan een andere school. De verplichting om remediëring te voorzien wel, maar de school kiest zelf hoe ze die verplichting invulling geeft.

- Wat indien een school geen remediëringspakketten aanbiedt? (ACOD)

Antwoord R. Plees: de school heeft hierin geen keuzevrijheid. De decretale bepalingen voorzien dat een school de remediëringspakketten inricht die de leerlingen nodig hebben.

- Stel dat een school de verplichte remediëring Frans niet in remediëringspakket opneemt maar in het kader van binnenklasdifferentiatie. Hoe kan een school dit verantwoorden ten aanzien van leerlingen en ouders?

Antwoord R. Plees: een school moet ten aanzien van leerling en ouders kunnen aantonen hoe ze met die verplichte remediëring aan de slag gaan. Duidelijk communiceren en informeren is in deze belangrijk.

- De verplichte remediëring moet binnen het curriculum worden opgenomen en niet als extra bovenop de reguliere opdracht van de leerkracht. De remediëring gaat nu verder dan binnenklasdifferentiatie. Het moet binnen het reguliere curriculum van de leerling.

Antwoord R. Plees: het wordt voorzien binnen reguliere curriculum.

- De wijze waarop scholen vorm geven aan hun differentiatiepakketten (remediëring en verdieping) zal de concurrentie tussen scholen versterken. (ACOD)
- Hoe moet het begrip 'recht' geïnterpreteerd worden. Kan een leerling remediëring eisen van een school? (COC)

Antwoord R. Plees: enkel in het geval de school remediëring oplegt aan de leerling kan de leerling die remediëring opeisen. De bepaling zal geherformuleerd worden zodat deze link duidelijker is.

Artikel 25

- Punten 2° en 3° lezen moeilijk (COC/COV)

Antwoord C. Dockx: deze bepalingen moeten samen gelezen worden met de inleidende bepaling ("met behoud van de toelatingsvoorwaarden").